

Memorandum Fiberklaar

Verkiezingen 2024



Inhoud

4 Voorwoord

6 Executive Summary

8 Wie is Fiberklaar

Glasvezel als maatschappelijke prioriteit

- 12 Zet een inhaalbeweging in om glasvezel in Vlaanderen op het niveau te krijgen van de buurlanden. Stem de Belgische en Vlaamse glasvezelambities af op de Europese doelstellingen.
- 14 Zet voluit in op glasvezel als toekomstgerichte digitale infrastructuur voor onze overheid, economie en maatschappij.
- 16 Ondersteun glasvezel als meest energie-efficiënte technologie.
- 18 Gebruik glasvezel als een hefboom voor ondernemingen en innovatie.
- 20 Garandeer veilig dataverkeer door essentiële infrastructuur lokaal te verankeren met lokale partners.

De uitrol van glasvezel: hefboomen en marktwerving

- 24 Creëer marktcondities waardoor de glasvezelinfrastructuur schaalgrootte kan bereiken binnen de kortst mogelijke tijd aan een zo laag mogelijke maatschappelijke kost.
- 26 Waak over een “level playing field” (gelijk speelveld) door een stabiel investeringsklimaat te bieden en door een eerlijke handhaving van regulering & competitie te garanderen.
- 28 Vermijd dat bepaalde huishoudens achterblijven in de digitale versnelling.
- 30 Voorkom blinde vlekken in het glasvezelnetwerk door sperperiodes voor openbare werken in te korten of op te heffen voor ontbrekende verbindingen en cruciale omsluitingen.
- 32 Zet alle middelen in om snel internet betaalbaar te maken voor alle consumenten en ondernemingen, overal in Vlaanderen.

De uitrol van glasvezel: operationeel en lokaal

- 36 Creëer een vlot en coherent vergunningenbeleid om de uitrol van belangrijke infrastructuurwerken te versnellen.
- 38 Verhoog de rechtszekerheid door duidelijkere en kortere procedures bij vergunningsbetwistingen om de uitvoering van infrastructuurwerken te versnellen.
- 39 Schep een duidelijk wettelijk kader voor lokale belastingen, zodat infrastructuurwerken volgens plan uitgevoerd kunnen worden.

40 Lexicon



“ Het is zorgwekkend dat we met de uitrol van glasvezel vandaag aan de staart van het Europese peloton bengelen

Jo Van Gorp, CEO Fiberklaar

Voorwoord

Glasvezel is geen luxe: de digitale transformatie vereist infrastructuur aan lichtsnelheid

De digitale transformatie is terecht al meer dan een decennium aan de gang, en die zal zich de volgende tien jaar aan hetzelfde hoge tempo verderzetten. We mogen niet uit het oog verliezen dat deze evoluties steunen op infrastructuur.

Het is zorgwekkend dat we met de uitrol van glasvezel vandaag aan de staart van het Europese peloton bengelen. We zitten niet zomaar achteraan - we zijn laatste. Rode lantaarn, hekkensluiter. Dit terwijl we 20 jaar geleden onszelf nog op de borst klopten omdat we steevast vooraan eindigden in rankings over internetsnelheid en kwaliteit van ons digitale netwerk. Onze innovatiekracht staat met andere woorden onder zware druk.

We moeten dus dringend wakker schieten. Onze kopernetwerken zijn simpelweg niet meer in staat om de snelheid en betrouwbaarheid te bieden die onze burgers nodig hebben voor hun werk of voor toepassingen in de zorg.

De toekomst is hier: internet aan lichtsnelheid

Maar er is ook goed nieuws. In ons dichtbevolkte land en met de middelen die we nu al ter beschikking hebben, kunnen we heel snel de digitale infrastructuur van de toekomst uitrollen: glasvezel. Dat biedt internet aan lichtsnelheid én een groen (en gezond) alternatief.

Want een glasvezelnetwerk is het meest energie-efficiënte datanetwerk dat er bestaat. Als je heel Vlaanderen op een glasvezelnetwerk zou aansluiten, heb je een kleine kerncentrale van zo'n 1100 megawatt (MW) minder nodig voor de stroomvoorziening. Met die uitrol is de toekomst van onze digitale infrastructuur ook meteen gegarandeerd voor de komende honderd jaar.

Bovendien kost het de overheid geen geld. Fiberklaar financiert de glasvezeluitrol volledig privaat. Wij zijn klaar om de ruggengraat van de

digitale versnelling in Vlaanderen aan te leggen. Het enige wat wij als Fiberklaar vragen is een groen licht om onze investeringen te mogen doen in de Vlaamse glasvezelinfrastructuur!

Fiberklaar is een betrouwbare partner voor Vlaanderen

We schrijven dit memorandum omdat we willen tonen dat we voor Vlaanderen een betrouwbare, lokaal verankerde infrastructuurspeler zijn. Gezien de schaal van onze investeringen in Vlaanderen zijn we een sleutelspeler voor de infrastructuur in onze regio. We zijn daar trots op, en we zijn ons ook bewust van de verantwoordelijkheid die dit met zich meebrengt.

We vinden het belangrijk om onze visie op de digitale transformatie en infrastructuur te delen met stakeholders.

We zien opportuniteiten die we nog beter kunnen grijpen. Daarnaast botsen we ook op een aantal remmende factoren. We willen onze beleidsmakers hierop wijzen en er proactief oplossingen voor bieden - die bij voorkeur budgetneutraal zijn.

We vragen ook dat de overheid aan tafel gaat met alle partijen om te kijken hoe we glasvezel snel kunnen uitrollen over heel Vlaanderen, en hoe we daarbij kunnen vermijden om té vroeg keuzes te maken over hoe we de markt rond glasvezelnetwerken organiseren en reguleren.

Eerst schalen, dan pas bepalen, is onze oproep.

Vanuit Fiberklaar reiken we iedereen de hand die samen met ons het potentieel van de digitale transformatie wil realiseren.

Jo Van Gorp, CEO Fiberklaar

Executive summary

Europese achterstand inhalen met hulp van beleid, samenwerking en dialoog

Terwijl glasvezelverbinding vandaag in Europa zonder meer de norm is voor dataverkeer en internetverbinding, is ons land hekkensluiter. In België zijn er volgens het Market Panorama-rapport van FTTH Council Europe amper 21% huishoudens die op een FTTH-glasvezelnetwerk (Fiber-to-the-home) aangesloten kunnen worden, dat is het laagste cijfer in 39 Europese landen.

Het Europese beleid dicht bovendien een belangrijke rol toe aan glasvezel voor haar ambities op vlak van digitalisering. De Europese Commissie stelde in 2016 haar ambities met betrekking tot connectiviteit voor onder de noemer van de “European Gigabit Society”. Deze beleidsnota bepaalt dat alle Europese huishoudens tegen 2030 gedekt moeten zijn door een Gigabit-netwerk (1 Gbps of 1000 Mbps), dus ook in ons land.

Gratis aansluiting sinds 2021

De uitrol van een open glasvezelnetwerk kan niet op zich laten wachten. Dat is de reden waarom Fiberklaar in 2021 startte met 1,5 miljoen woningen aansluitbaar te maken voor eind 2028. Het doet dat overigens gratis en gebruikt daarvoor drie miljard euro aan private middelen.

Het is niet de consument die betaalt, maar wel de internetproviders die het netwerk ‘huren’ om hun diensten aan te bieden. Deze investering in essentiële infrastructuur geeft de Vlaming kortom supersnel en stabiel internet. Hij is niet verplicht om nu al een fiberabonnement af te sluiten bij een van de deelnemende internetproviders.

Je kan de aanleg van een glasvezelnetwerk in die zin vergelijken met de aanleg van laadpalen voor elektrische wagens. Je maakt er misschien nu nog geen gebruik van, maar tegen dat je klaar bent om de overstap te maken, is de laadpaal wel beschikbaar.

Fiberklaar is ambitieus en wil Vlaanderen tegen 2028 op een duurzame manier aansluiten op een

glasvezelnetwerk. Het legt in de eerste plaats een point-to-point-verbinding (één kabel van de woning tot de wijkcentrale) en sluit woningen meteen aan op het netwerk. Deze arbeidsintensieve manier van werken garandeert dat Vlamingen daadwerkelijk aangesloten worden.

Werkzaamheden met minimale impact

De uitrol van een nieuwe data-infrastructuur gaat gepaard met een vlotte samenwerking tussen verschillende stakeholders. Een goede coördinatie en verstandhouding zijn daarin cruciaal om de werken zo vlot mogelijk te laten verlopen.

Een glasvezelnetwerk ligt er namelijk niet van de ene dag op de andere, hoewel de werken op zich niet de impact hebben van infrastructuurwerken als water, elektriciteit of gas. De graafwerken voor glasvezel blijven beperkt tot een sleuf van 60 cm diep en 30 cm breed. Op twee dagen tijd zijn we weg voor je deur, hoewel we uiteraard voor langere tijd zichtbaar blijven in het straatbeeld.

Samenwerking met lokale overheden

Een belangrijke succesfactor voor de uitrol is de samenwerking met lokale overheden. Die leveren vergunningen af waardoor wij conform de wetgeving aan de slag kunnen. Spijtig genoeg komt het nog te vaak voor dat sommige regels te veel voor interpretatie vatbaar zijn, waardoor de vergunningsprocedure één van de meest blokkerende factoren is voor de glasvezeluitrol.

Ook bij blijvende onenigheid is er veel onduidelijkheid en is er nood aan een onafhankelijke instantie om snel klaarheid te scheppen. In dit memorandum gaan we dieper in op de oplossingen die we voor deze problemen zien.

Een ander belangrijk aandachtspunt is een gelijk speelveld ("level playing field") voor alle glasvezel-actoren. Het is cruciaal dat investeerders kunnen vertrouwen op een correcte marktwerking en een gelijk speelveld voor alle actoren. Fiberklaar ziet daar twee aandachtspunten: publieke aandeelhouders op de glasvezelmarkt die tot de schijn van belangenconflicten kan leiden en de handhaving rond kwaliteit en sociale controle die voor alle partijen gelijk moet zijn.

Dialoog over regulering

Glasvezel heeft in België nog niet de schaalgrootte die nodig is om goed in te schatten welke oplossing nu de beste balans biedt qua dekking, concurrentie en kost. We vragen aan de overheid om niet overhaast te werk te gaan en met alle stakeholders - beleid, regulatoren en private spelers - in dialoog te gaan tot we voldoende schaal en ervaring hebben opgebouwd om definitieve regels op te stellen.

Het is te vroeg in de uitrol van het Vlaamse glasvezelnetwerk om een definitief kader vast te leggen over ontduubeling van de glasvezelinfrastructuur. De focus moet eerst liggen op het faciliteren van een zo snel mogelijke uitrol naar zo veel mogelijk huishoudens.

We vragen kortom een beleid met visie waarin essentiële infrastructuur als glasvezel een belangrijke rol speelt. Tot vandaag zien we dat nog te weinig terug in de plannen van beleidsmakers, hoewel data-infrastructuur een belangrijk fundament voor onze samenleving is. Het regelgevend en administratief kader moet die ambities ten volle ondersteunen. We vragen geen geld of middelen voor onze uitrol, maar enkel politieke wil én dialoog om deze investeringen duurzaam te faciliteren.



Wie is Fiberklaar

Fiberklaar: betrouwbare glasvezelpartner



“Fiberklaar hanteert een nultolerantiebeleid voor aannemers of onderaannemers omtrent zwartwerk of illegale tewerkstelling.

In
+80
gemeenten
actief

25.000
potentieel
aansluitbare
woningen
per maand

3 miljard
euro eigen
middelen

1,5 miljoen
Vlaamse woningen
aansluiten
tegen 2028

Het Vlaamse fibernetwerkbedrijf Fiberklaar legt vandaag in meer dan 80 gemeenten een open glasvezelnetwerk aan voor supersnel internet, goed voor 25.000 potentiële aansluitbare woningen die er elke maand bijkomen.

Vandaag loopt het internet in ons land grotendeels over koper- en coaxkabel, hoewel glasvezel in het buitenland al langer de norm is voor toekomstgerichte connectiviteit. Fiberklaar wil daarom tegen 2028 maar liefst 1,5 miljoen Vlaamse woningen en kleine ondernemingen op die manier klaarmaken voor een aansluiting op een open fibernetwerk.

Om die ambities waar te maken, investeert Fiberklaar 3 miljard euro aan eigen middelen om deze essentiële infrastructuur uit te bouwen. Al onze communicatie over een vaste verbinding zal op termijn namelijk over een fibernetwerk lopen en een onmisbare schakel vormen voor onze digitalisering.

Point-to-point-verbinding

Fiberklaar wil als netbeheerder zo veel mogelijk Vlaamse huishoudens aansluiten op dit open glasvezelnetwerk. Dankzij die point-to-point-verbinding krijgt iedere woning een individuele glasvezelkabel, die loopt van de woning tot een wijkcentrale. Dat garandeert ongeziene snelheden, een stabiele verbinding en is erg onderhoudsvriendelijk.

Gratis aansluiting

Fiberklaar biedt iedereen, die binnen het aansluitbare gebied valt, een gratis huisaansluiting aan. Dat is de aanleg van de kabel die van de straat tot in de woning loopt, en die dan wordt bevestigd in een fibercontactdoos.

Doorgaans worden de graafwerken in de straat na twee dagen afgerond. Daarna kunnen bewoners een installatie en activatie aanvragen voor internet via glasvezel bij een van de deelnemende operatoren, maar dat is zeker geen verplichting.

Open glasvezelnetwerk

Fiberklaar ontwerpt, bouwt en beheert een open glasvezelnetwerk; internetproviders huren het netwerk en bieden zo hun diensten aan. De consument betaalt voor de aanleg niets aan Fiberklaar, maar betaalt enkel voor het fiberabonnement bij de internetprovider.

Elke provider die dat wil, krijgt toegang tot het Fiberklaar-netwerk. Hierdoor ontstaat er gezonde concurrentie tussen de providers, wat leidt tot aantrekkelijke prijzen. Operatoren die vandaag hun diensten aanbieden via fiber zijn Proximus, Mobile Vikings, Multifiber, RapidXS en edpnet.

Nultolerantiebeleid

Voor de aanleg van het open glasvezelnetwerk zijn er dagelijks via aannemers en onderaannemers meer dan 1.500 personen aan de slag op Fiberklaar-werven. Als opdrachtgever ziet Fiberklaar toe op de naleving van sociale wetgeving. Fiberklaar hanteert een nultolerantiebeleid voor aannemers of onderaannemers voor zwartwerk of illegale tewerkstelling.

Als er bij (onder)aannemers overtredingen worden vastgesteld via controles van Fiberklaar, door controles van bevoegde instanties of derde partijen, stopt Fiberklaar definitief elke samenwerking met deze (onder)aannemer.

Transparante aandeelhouderstructuur

Fiberklaar is een Vlaamse onderneming, lokaal verankerd met hoofdzetel in Gent. De aandeelhouders zijn de Zweedse investeringsmaatschappij EQT en het Belgische Proximus, met respectievelijk 50,1% en 49,9% van de aandelen.

EQT, een wereldwijde investeringsmaatschappij met bijna drie decennia ervaring, is actief in meerdere regio's en sectoren. EQT investeert momenteel in allerlei telecomactiviteiten, zoals in Deutsche Glasfaser in Duitsland, DELTA Fiber in Nederland en Global Connect in Scandinavië.

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Glasvezel als maatschappelijke prioriteit

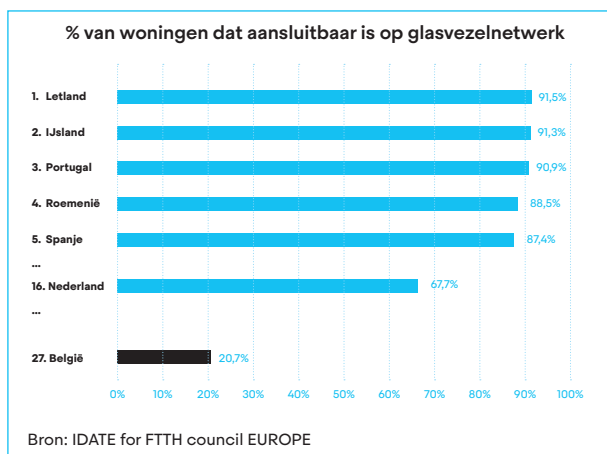
Fiberklaar beveelt aan ...

Zet een inhaalbeweging in om glasvezel in Vlaanderen op het niveau te krijgen van de buurlanden. Stem de Belgische en Vlaamse glasvezelambities af op de Europese doelstellingen.

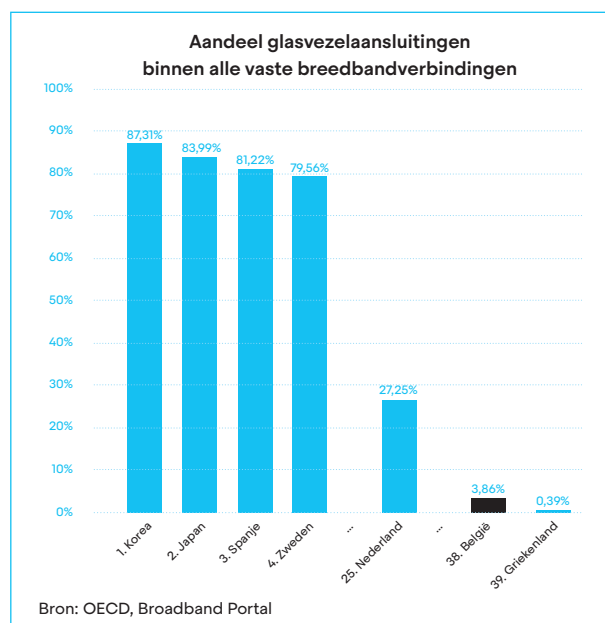
Onze argumenten

België als Europees hekkensluiter

In Europa is glasvezelverbinding ("fiber") vandaag de norm voor dataverkeer en internetverbinding. België blijft echter achter: we zijn in Europa hekkensluiter als het gaat over internetverbinding via glasvezel. Dat toont een recent rapport van FTTH Council Europe dat in april 2023 verscheen: in België zijn er amper 21% huishoudens die op een FTTH-glasvezelnetwerk (Fiber-to-the-home) aangesloten kunnen worden, dat is het laagste cijfer in 39 Europese landen.



Ook in een recente internationale vergelijking van de OESO staan we helemaal onderaan, samen met Griekenland. Aan de top staan Korea, Japan of Scandinavische landen, niet toevallig leiders in de digitale transitie. De kloof is groot en het is dan ook duidelijk waar we naartoe moeten.



Fiberklaar vraagt ...

- Fiberklaar vraagt een versnelde uitrol van glasvezel (“fiber”) en maatschappelijke steun voor de uitrol van glasvezel.
- Fiberklaar vraagt dat de digitalisering transversaal wordt meegenomen in alle beleidsdomeinen. Zorg dat het gevoerde beleid beantwoordt aan de digitaliseringsnoden van onze samenleving.

Glasvezel als Europese prioriteit

Niet alleen de Europese landen zetten volop in op de versnelde uitrol van glasvezel, maar ook voor de Europese Commissie is het een belangrijke strategische prioriteit.

Die stelde in 2016 haar ambities met betrekking tot connectiviteit voor onder de noemer van de “European Gigabit Society”. Hierin staat dat we tegen 2025 de zogenaamde gigabit-connectiviteit (snelheden van ten minste 1 Gbps of 1000 Mbps) moeten voorzien voor alle belangrijke socio-economische actoren zoals scholen, onderzoeksinstituten, ziekenhuizen en ondernemingen.

In 2021 kwam er een update van die ambities onder de naam “The Digital Compass”. Dat schrijft voor dat alle Europese huishoudens tegen 2030 gedekt moeten zijn door een Gigabit-netwerk (1 Gbps of 1000 Mbps), dus ook in ons land.

Waarom lopen we achterop?

Ons land hinkt achterop door onze ‘remmende voorsprong’.

Ooit was België internationaal koploper in snel internet, dankzij een aantal innovatieve producten die werden uitgerold in een fijnmazig kopernetwerk. Intussen is die infrastructuur achterhaald. Het is tijd voor een infrastructuursprong: glasvezel is de enige plausibele opvolger om alle gebreken van de huidige netwerken op te vangen.

“Glasvezel is de enige plausibele opvolger om alle gebreken van de huidige netwerken op te vangen.”

Private investeringen zorgen voor een inhaalbeweging

De Europese cijfers tonen dat ons land achterophinkt en een versnelling hoger moet schakelen.

De uitrol door private spelers zorgde er de laatste jaren gelukkig voor dat ons land de sterkste percentuele groei kent voor glasvezelaansluitingen. Ook dat zien we in het recent rapport van FTTH Council Europe. Op 1 jaar tijd (09/2021-09/2022) is het aantal huishoudens dat aangesloten kan worden op een FTTH-glasvezelnetwerk gestegen met 60%, de grootste stijging in de Europese Unie (EU-28).

Het is met andere woorden belangrijk om met private partners kapitaal te mobiliseren, de concurrentie aan te wakkeren en de omschakeling naar glasvezel verder vorm te geven.

Fiberklaar beveelt aan ...

Zet voluit in op glasvezel als toekomstgerichte digitale infrastructuur voor onze overheid, economie en maatschappij.

Fiberklaar vraagt ...

Fiberklaar vraagt een strategische visie voor hoe we in ons land omgaan met essentiële infrastructuur, en meer specifiek digitale essentiële infrastructuur.

Onze argumenten

Koper botst op limieten

Glasvezeltechnologie is dankzij haar superieure eigenschappen (snelheid, stabiele verbinding en lage onderhoudskosten) de logische volgende stap richting toekomstgerichte connectiviteit. In de ons omringende landen zien we al volop dat koper- en coax-aansluitingen worden uitgefaseerd en integraal vervangen door glasvezelnetwerken.

Het BIPT merkt op dat de kopernetwerken nog steeds goed onderhouden worden maar in praktijk stellen we vast dat ze een beperkende factor zijn voor snelle dataverbindingen. Via de Speedtest van het BIPT zie je dat de gemiddelde internetsnelheden bij huishoudens zelden boven 100 mbps raken. Via de objectieve meetgegevens van Ookla, een

bedrijf gespecialiseerd in breedbandtesten, is België intussen afgezakt naar de 46ste plaats op vlak van effectieve datasnelheid in de Global Index, voorafgegaan door landen als Colombia (40ste), Vietnam (41ste), Filipijnen (42ste), Qatar (43ste), Trinidad en Tobago (44ste) en Saint Lucia (45ste).

Hoewel kopernetwerken dus nog even gebruikt kunnen worden, zijn het geen toekomstgerichte netwerken meer. De huidige kopernetwerken botsen op hun limieten en vertonen door hun ouderdom steeds meer gebreken.

Dat uit zich in gebreken die de volgende jaren nog duidelijker zullen worden.

Kopernetwerken vergen veel onderhoud, zijn erg gevoelig voor storingen (bijvoorbeeld door blikseminslag of elektromagnetische invloeden) en bereiken hun limiet qua capaciteit. Een uitfasering van de kopernetwerken ("copper phase out") is onontkoombaar, en we moeten ons daarop voorbereiden door glasvezel versneld uit te rollen.

Bij kopernetwerken hangt je internetsnelheid af van congestie, of van hoe ver je woning tot de wijkcentrale ligt. Is dit vlakbij dan kom je in de buurt van de snelheid die in je abonnement wordt vermeld, indien je ver van de wijkcentrale woont, zal je sowieso een mindere internetsnelheid hebben.

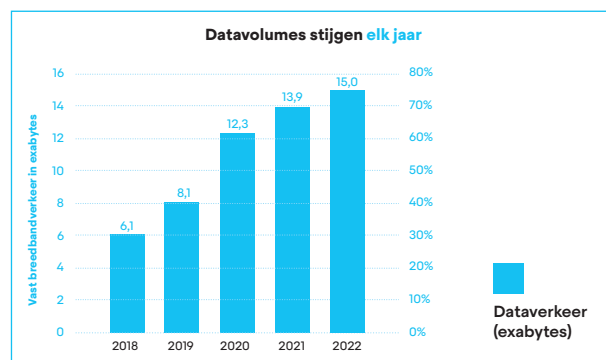
Glasvezel neemt die limieten weg

Glasvezel daarentegen beschikt over een hoge bandbreedte die kan oplopen tot tientallen gigabits per seconde. Dit maakt internetgebruik met hoge snelheden mogelijk, voor meerdere personen van hetzelfde huishouden op hetzelfde moment.

Als we een robuuste Gigabit Society willen, is glasvezel nodig, zowel voor snelheid en capaciteit. We geloven daarom dat het glasvezelnetwerk één van de belangrijkste infrastructuurprojecten is van de afgelopen 50 jaar. Het is dé communicatietechnologie waarmee we voor de komende 100 jaar vertrokken zijn.

We bouwen aan de digitale snelweg waarlangs een stijgend volume van dataverkeer loopt. Dit is de digitale slagader van onze samenleving. Tussen 2018 en 2021 verdubbelde het vast breedbandverkeer tot 13,9 exabytes. Nieuwe ontwikkelingen zoals artificiële intelligentie of virtual reality-toepassingen zullen het dataverkeer enkel maar doen toenemen.

Waarom glasvezel?



Fiberklaar legt vandaag als netbeheerder een point-to-point-verbinding voor glasvezel in Vlaanderen. Dat wil zeggen dat er voor ieder huishouden een eigen glasvezelverbinding is tot aan een wijkcentrale of Point of Presence (PoP).

In tegenstelling tot het kopernetwerk deel je deze individuele glasvezelverbinding niet met anderen, en kan dus de volledige capaciteit ervan gebruiken.

Dit leidt tot een hogere capaciteit voor de gebruiker met hogere, symmetrische upload- en downloadsnelheden tot gevolg. Glasvezel beschikt over een hoge bandbreedte die kan oplopen tot tientallen gigabits per seconde. Het biedt superieure snelheden, en dankzij point-to-point connectiviteit is het dus ook niet onderhevig aan congestie.

Ook 5G vereist glasvezelinfrastructuur

De ontwikkeling en implementatie van 5G-technologie is noodzakelijk voor de connectiviteit in ons land, maar is geen vervanger voor dataverkeer over glasvezel.

In gebouwen kan je nooit de snelheid en betrouwbaarheid van de verbinding via het mobiel netwerk garanderen zoals een vaste verbinding met wifi dat kan. Een point-to-point-verbinding zoals Fiberklaar die installeert, is de beste garantie op een snelle en stabiele internetverbinding voor Vlaamse huishoudens.

5G vereist overigens glasvezelinfrastructuur. Draadloze technologie als 5G bestaat grotendeels uit glasvezelverbindingen. Het zijn slechts de honderden meters tussen antenne en toestel die draadloos verlopen. Die afstanden zullen in de toekomst nog kleiner worden, waardoor het aandeel glasvezel in het 5G-netwerk nog groter zal worden.



Fiberklaar beveelt aan ...

**Ondersteun glasvezel als
meest energie-efficiënte
technologie.**

Fiberklaar vraagt ...

Fiberklaar vraagt om de transitie naar glasvezelinfrastructuur mee in rekening te nemen bij de klimaatambities van ons land. Glasvezel vereist slechts een fractie van energieverbruik en zorgt voor minder CO₂ uitstoot.

Onze argumenten

Glasvezel is op alle vlakken de meest duurzame keuze voor onze digitale infrastructuur.

Productie en grondstoffenschaarste

Glasvezel is al van bij het productieproces milieuvriendelijker dan koper. Glasvezel vereist volgens het BIPT slechts 0,01% van de CO₂-uitstoot die nodig is voor eenzelfde lengte koperdraad.

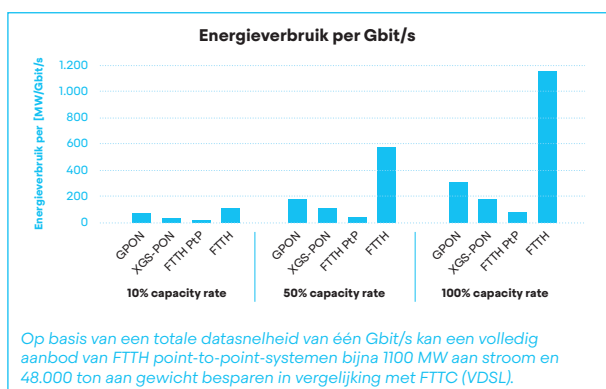
Glasvezel bestaat uit SiO₂ (silica), dat overal ter wereld ruim aanwezig is. De ontginning en productie kan doorheen de volledige productieketen in Europa gebeuren. In deze geglobaliseerde economie zijn we met glasvezel dus niet afhankelijk van schaarse grondstoffen die de bevoorradingsketen, prijszetting en uitrol negatief kunnen beïnvloeden.

Koperontginning gebeurt op zijn beurt grotendeels in Zuid-Amerika (goed voor +40% van de wereldwijde koperproductie) door middel van milieuvervuilende industrie. Volgens analisten dreigt ook een koperschaarste in de volgende decennia als gevolg van de electrificatie. De vraag naar koper zal tegen 2040 met 53% toenemen, maar de aanvoer vanuit mijnen met slechts 16%, zegt onderzoek van Bloomberg.

Energieverbruik

Ook in gebruik is fiber een pak energiezuiniger dan coax of koper.

Uit verschillende studies blijkt dat een FTTH-netwerk **aanzienlijk minder energie verbruikt dan de traditionele netwerken**. Hoe hoger de snelheid van het glasvezelnetwerk, hoe meer energiebesparing glasvezel biedt.



Bronnen:

- BIPT, Glasvezel en het Milieu, <https://infofibre.be/nl/algemene-informatie/glasvezel-en-het-milieu>
- ARCEP, "Achieving digital sustainability"
- BREKO, Sustainability comparison between the access network technologies FTTC and FTTH, 2020

In vergelijking met mobiele netwerken verbruikt een glasvezelnetwerk volgens ARCEP, de Franse tegenhanger van het BIPT, slechts de helft van de elektriciteit, in vergelijking met kopernetwerken slechts een kwart. Kopernetwerken verbruikten in 2020 gemiddeld ongeveer 35 kWh per abonnement, tegenover minder dan 10 kWh voor glasvezelnetwerken.

Een studie van het Duitse onderzoeksinstituut voor communicatiediensten (WIK) uit 2021 spreekt over een energiebesparing van 80 à 90% als we bestaande koper- en coaxnetwerken volledig vervangen door glasvezel. Andere studies gewagen van zo'n 60 procent energiebesparing wanneer telecomspelers hun koperinfrastructuur vervangen door fiber.

Door de omslag te maken naar glasvezelnetwerken, kunnen we in Vlaanderen het equivalent van een (kleine) **energiecentrale van zo'n 1.100 MW** uitsparen.

Onderhoud

Eens het glasvezelnetwerk is aangelegd, vraagt het weinig tot geen onderhoud.

Het is minder gevoelig aan storingen (veroorzaakt door weersomstandigheden of elektromagnetische invloeden) dan het kopernetwerk, waardoor de kans veel kleiner is dat het voetpad in de toekomst weer open moet. Glasvezel zou op die manier kostenefficiënter zijn omdat er minder verplaatsingen voor herstel nodig zijn. Er is bovendien geen landschapsvervuiling aangezien de infrastructuur ondergronds zit.

Daarnaast biedt glasvezel een zeer lange levensduur. Met de aanleg van glasvezel zit onze digitale infrastructuur voor de volgende 100 jaar goed. Dankzij nieuwe technologieën kunnen we de snelheid van glasvezel in de toekomst namelijk nog verder opdrijven zonder de kabel zelf te vervangen.

Onrechtstreekse verduurzaming

Tot slot zorgt glasvezel ook voor de verduurzaming van andere sectoren. Door digitalisering mogelijk te maken of te versnellen, laat glasvezel toe dat ook andere activiteiten duurzamer worden georganiseerd. Het is bijvoorbeeld een belangrijke katalysator voor structureel thuiswerk en heeft zo een gunstige en duurzame impact op onze mobiliteit.

Fiberklaar beveelt aan ...

Gebruik glasvezelverbinding als een hefboom voor ondernemingen en innovatie.



Onze argumenten

Fiberklaar gelooft dat een stabiele en snelle digitale infrastructuur een belangrijke basisvereiste is voor maatschappelijke groei. Het is een steunpilaar die zorgt voor economische groei en innovatie.

Een Noorse studie van werkgeversorganisaties en andere stakeholders uit 2022 toont dat 80% van de groei van het Bruto Binnenlands Product (BBP) verband houdt met digitale innovatie. Daarnaast berekent het in drie scenario's hoe de versnelde uitrol van een kwalitatief breedbandnetwerk tegen 2025 en 2030 ook zorgt voor meer economische groei in vergelijking met een nulscenario. Daarin worden geen extra inspanningen gedaan en bereiken we in 2035 pas de Gigabit Society. Als het die tegen 2025 al bereikt, schat het een extra economische groei van meer dan 25%. Indien het pas tegen 2030 gebeurt, bedraagt die extra groei nog maar 10%.

Ook Nederlands onderzoek van federaties die de digitale infrastructuursector vertegenwoordigen, benadrukken de hoge groeiverwachtingen van de ICT-sector en de digitale sector in Nederland.

Die zou 1,5 tot 3 keer zo hoog liggen als de algemene groeiverwachting die het Nederlands Centraal Planbureau (CPB) voorspelt voor het totale BBP in de periode 2018 - 2025.

Inhaalbeweging met glasvezel

Dat ons land hierin nog stappen moet zetten, bewijst de index voor digitale economie en samenleving (DESI), waar ons land onder het EU-gemiddelde scoort.

Die index vat indicatoren samen over de digitale prestaties van Europa en volgt de vooruitgang van de EU-landen. Die geclaimede innovatieve economie die we onszelf graag voorhouden, is met andere woorden stilaan achterhaald. We evolueren richting een slow mover-status, hoewel glasvezel mee de ommekeer kan inzetten.

Glasvezel ondersteunt namelijk innovatie in cruciale domeinen als de zorgsector, waar de vergrijzing



Fiberklaar vraagt ...

Omarm het potentieel van fiber om via innovatie de sociale en economische groei in onze regio te stimuleren.

en krapte op de arbeidsmarkt ons voor grote uitdagingen stellen. Ook in de bredere economie kan glasvezel inefficiënties wegnemen door thuiswerk te ondersteunen. Dat is belangrijk in de context van een krappe arbeidsmarkt, waarbij een fysieke afstand tussen thuislocatie en werklocatie voor specifieke profielen een drempel kan zijn om voor een job te kiezen. Glasvezel kan die drempel mee wegnemen als steunpilaar van een goede digitale infrastructuur.

Daarnaast is glasvezel een belangrijk element om kwalitatief onderwijs te garanderen. Het is een enabler voor innovaties in onderwijs, maakt afstandsonderwijs en initiatieven als Bednet toegankelijker en verbetert de gebruikerservaring van bestaande applicaties als Smartschool. Een stabiele en snelle internetverbinding is van groot belang voor goed onderwijs.

De technologie verbetert tot slot ook de digitale dienstverlening en dus ook de digitale burgerervaring. De technologie biedt kansen voor heel wat sectoren zoals de gamingindustrie, transport, mobiliteit enzovoort. Vergeet daarbij

ook niet de onomkeerbare trend van generatieve artificiële intelligentie die steeds meer ingang zal vinden in allerlei online toepassingen. Ook hier zal een snelle en stabiele glasvezelverbinding nodig zijn voor een goede prestatie.

Concurrentiehandicap voorkomen

Het gebrek aan toekomstgerichte digitale infrastructuur mag met andere woorden geen concurrentiehandicap worden voor onze ondernemingen. Fiberklaar onderneemt belangrijke stappen en rolt met private middelen een open glasvezelnetwerk uit.

Fiberklaar roept overheden op om die uitrol zo efficiënt te laten gebeuren, zodat Vlaanderen niet achterblijft. Overheden hoeven geen middelen te investeren in het netwerk, waardoor het een kostenneutraal engagement is: maak het mogelijk om de werken vlot uit te voeren.



Fiberklaar beveelt aan ...

**Garandeer veilig dataverkeer
door essentiële infrastructuur
lokaal te verankeren met
lokale partners.**



“ Een strategisch partnerschap met de uitbater van het netwerk waarover het dataverkeer verloopt is wenselijk.

Fiberklaar vraagt ...

Neem de lokale verankering van een open glasvezelnetwerk op in een visie rond veilig dataverkeer. Ga een strategisch partnerschap aan met de uitbaters van een open glasvezelnetwerk.

Onze argumenten

De Vlaamse overheid toonde recent haar ambitie om data veiliger te verwerken en centraal te ontsluiten via het Vlaams datanutsbedrijf Athumi. Dat maakt het voor burgers en bedrijven gemakkelijker om data uit te wisselen en geeft hen er meer controle over.

Net zoals Vlaanderen een belangrijke prioriteit heeft gemaakt van de veilige verwerking van data, is het ook aangeraden om een dergelijke visie te ontwikkelen voor het netwerk waarover dat dataverkeer verloopt. Een strategisch partnerschap met de uitbater van het netwerk waarover het dataverkeer verloopt is daarin wenselijk. Een glasvezelnetwerk heeft als voordeel dat lichtpulsus moeilijker te onderscheppen zijn dan elektrische signalen van bijvoorbeeld koperdraden of draadloze signalen via satelliet.

Meer garanties voor veiligheid en privacy

Onze data worden in de toekomst uitgewisseld over glasvezelnetwerken, waardoor ze een essentiële infrastructuur vormen in ons dataverkeer. Fiberklaar rolt in dat opzicht een open glasvezelnetwerk uit dat lokaal verankerd is in Vlaanderen. De uitrol gebeurt door lokale aannemers, de operationele werking wordt gegarandeerd vanuit het hoofdkantoor in Gent en (een deel van) het aandeelhouderschap is in Belgische handen.

De lokale verankering van het beheer van een open glasvezelnetwerk verkleint de kans op buitenlandse inmenging en biedt meer garanties voor de privacy en de veiligheid van het netwerk. Dit geeft ondernemingen ook meer investeringszekerheid: ons land kan zelf de garantie bieden dat ons dataverkeer op een veilig manier verloopt.

Met een strategische partner als Fiberklaar kan Vlaanderen ook leunen op buitenlandse ervaring vanuit EQT (met glasvezelinvesteringen in onder andere Duitsland en Zweden) om de uitrol en exploitatie zo veilig en efficiënt mogelijk te laten verlopen. Dit gebeurt bovendien met private middelen en vraagt geen investering van de overheid of haar belastingbetalers.

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

Beleidsaanbevelingen

De uitrol van glasvezel: **hefbomen en marktwerking**

Fiberklaar beveelt aan ...

Creëer marktcondities waardoor de glasvezelinfrastructuur schaalgrootte kan bereiken binnen de kortst mogelijke tijd aan een zo laag mogelijke maatschappelijke kost.

Onze argumenten

Het is belangrijk om de mogelijkheid tot samenwerking en gezamenlijke investeringen zo lang mogelijk open te houden. Dat is de beste garantie om zo snel en zoveel mogelijk mensen van glasvezel te kunnen voorzien tegen een zo laag mogelijk kost.

Glasvezel heeft in België namelijk nog niet de schaalgrootte die nodig is om goed in te schatten welke oplossing nu de beste balans biedt qua dekking, concurrentie en kost. We vragen aan de overheid om niet overhaast tewerk te gaan en met alle stakeholders - beleid, regulatoren en private spelers - in dialoog te gaan tot we voldoende schaal en ervaring hebben opgebouwd om definitieve regels op te stellen.

Het is te vroeg in de uitrol van het Vlaamse glasvezelnetwerk om een definitief kader vast te leggen over de al dan niet ontduubeling van de glasvezelinfrastructuur. De focus moet eerst liggen op het faciliteren van een zo snel mogelijke uitrol naar zo veel mogelijk huishoudens.

De (on)zin van twee netwerken

De regelgeving had van oudsher een voorkeur voor het naast elkaar bestaan van verschillende netwerken. In de gebieden buiten de steden worden de financiële haalbaarheid en noodzaak van verschillende netwerken nu in vraag gesteld.

In die gebieden met een lagere bevolkingsdichtheid en dus een hogere uitrolkost kunnen onder bepaalde omstandigheden samenwerking en gezamenlijke investeringen heel wat voordelen bieden op het vlak van bijvoorbeeld dekking, prijs en milieu.

Omgekeerd, het risico dat bepaalde gebieden zouden achterblijven door een te hoge kost en een te laag rendement moet absoluut vermeden worden. Maar het is nog te vroeg daar reeds grenzen voor te trekken. Het voorlopig behoud van die optionaliteit is cruciaal vanuit investeringsperspectief en dus ook om de overheidsdoelstellingen te behalen: zo snel en zoveel mogelijk mensen bereiken met glasvezel tegen een lage kost.

Fiberklaar vraagt ...

Fiberklaar vraagt om niet overhaast te werk te gaan bij de bepaling waar men voor glasvezelnetwerken al dan niet zou mogen samenwerken of waar gezamenlijke investeringen mogelijk zijn. Fiberklaar vraagt om het juiste investeringsklimaat te creëren.

Ondertussen is het van uiterst groot belang dat het netwerk open en neutraal is. Bovendien is het een point-to-point-netwerk waardoor internetserviceproviders alle vrijheid hebben om via actieve apparatuur onderling grote concurrentie aan te gaan ten voordele van de eindklant.

Zonering en netwerken in het buitenland

In andere Europese landen, zoals Frankrijk en Noorwegen, waar de uitrol van glasvezel al verder staat, zien we dat men werkt met verschillende zoneringen al naargelang de densiteit van de gebieden. In sommige zones bestaan netwerken naast elkaar zonder overheidsincentives, terwijl in andere zones samengewerkt wordt om - al dan niet met subsidiëring van overheidswege - een open netwerk aan te leggen.

Glasvezel heeft in België kortom nog niet de schaalgrootte die nodig is om goed in te schatten welke oplossing nu de beste balans biedt qua dekking, concurrentie en kost.

Glasvezel heeft in België nog niet de schaalgrootte om goed in te schatten welke oplossing de beste balans biedt qua dekking, concurrentie en kost.



Fiberklaar beveelt aan ...

Waak over een “level playing field” (gelijk speelveld) door een stabiel investeringsklimaat te bieden en door een eerlijke handhaving van regulering & competitie te garanderen.

Fiberklaar vraagt ...

- Fiberklaar vraagt van alle instanties bijkomende maatregelen om, indien nodig, het “level playing field” voor de uitrol van zijn open glasvezelnetwerk te behouden.
- Fiberklaar vraagt garanties die een belangenconflict vermijden met gemeenten waar het zijn netwerk uitrolt of nog zal uitrollen. Belangen van gemeenten mogen niet boven belangen van burger staan. De burger mag niet weerhouden worden van een snelle glasvezelverbinding.
- Fiberklaar vraagt de overheden om toe te zien op eerlijke concurrentie en een juiste spreiding van inspecties over alle stakeholders en aannemers heen.

Onze argumenten

Zoals met alle essentiële infrastructuurwerken, vereist het uitrollen van een glasvezelnetwerk grote investeringen. Fiberklaar investeert de volgende jaren 3 miljard euro aan private middelen in de uitrol van een open glasvezelnetwerk dat ter beschikking staat van alle internetproviders (ISP's). Fiberklaar installeert bovendien gratis een verbinding tot in de woning van de bewoners.

Het is cruciaal dat investeerders kunnen vertrouwen op een correcte marktwerking en een gelijk speelveld voor alle actoren. Dat is ook van belang voor het imago van België en Vlaanderen als stabiele partners voor buitenlandse investeerders.

Daarbij ziet Fiberklaar twee aandachtspunten:

1

Publieke aandeelhouders op de glasvezelmarkt

Er zijn spelers op de markt met gemeenten als aandeelhouder. Die gemeenten hebben ook een overheidstaak om goedkeuringen of vergunningen al dan niet te verlenen, en onder welke voorwaarden. Dit kan leiden tot, of minstens de schijn wekken van een potentieel belangenconflict. Wat ondertussen ook al de bijzondere aandacht heeft gekregen van onder andere de BMA. Op grond daarvan zijn een aantal zaken beslist in een poging om het effect van dergelijk potentieel belangenconflict te minimaliseren. Maar dit is vooralsnog niet sluitend geregeld.

Het afleveren van vergunningen voor essentiële lokale infrastructuur zou volgens onze mening niet afhankelijk mogen zijn van een potentieel belangenconflict vandaag en in de toekomst. We vragen dat de overheid een strakker kader schept én in stand houdt waarin alle partijen op een gelijk speelveld aantreden wat betreft lokale goedkeuringen en vergunningen, en waarin de schijn van belangenconflict wordt vermeden bij de toekenning of weigering ervan.

Enkel zo bieden we voldoende marktvertrouwen om de belangrijke investeringen in glasvezel te blijven doen.

Daar tegenover staan bovendien alle bestaande verplichtingen waaraan telecomspelers moeten voldoen voor de wholesaleaanbiedingen. Voor glasvezel heeft het BIPT bijvoorbeeld marktanalyses uitgevoerd voor de breedbandmarkt en de markt voor hoogwaardige toegang. Die impliceren verplichtingen waaraan operatoren moeten voldoen met betrekking tot eerlijke concurrentie.

2

Handhaving rond kwaliteit en sociale wetgeving

Fiberklaar engageert zich met zijn aannemers tot een kwalitatieve en veilige uitvoering van de werken. Daarbij gaat onder andere bijzondere aandacht naar de correcte opvolging en uitvoering van sociale wetgeving.

We verbinden ons ertoe om vlot samen te werken met de overheidsdiensten die instaan voor de inspecties van onze werven. Daarnaast laten we regelmatig controles uitvoeren door derde partijen en gaan we hierin verder dan ander spelers uit de sector. Om nog meer kwaliteit te brengen in onze uitrol, laten we ook onze processen doorlichten door een externe partij.

Fiberklaar hanteert een zerotolerantiebeleid voor aannemers of onderaannemers voor zwartwerk of illegale tewerkstelling. Als we bij aannemers overtredingen vaststellen, via onze eigen controles, door controles van derde partijen of als bevoegde instanties overtredingen vaststellen, bannen wij de betreffende aannemer van al onze werven.

We betreuren dat inbreuken ons soms niet rechtstreeks worden gemeld door bevoegde instanties, maar dat we die via de media moeten vernemen. We weten dat er algemene problemen zijn in de sector en willen onze rol spelen om deze op een doortastende manier aan te pakken. Daarvoor namen we al contact met de betrokken overheidsinstanties en sectorgenoten.

We vragen aan de beleidsmakers om te voorzien in een kader waarin de handhaving ten aanzien van alle partijen op gelijke leest is geschoeid, met nodige oog voor wat praktisch haalbaar en zinvol is. We overleggen ook met spelers uit dezelfde sector en andere sectoren om te bespreken welke vereisten haalbaar zijn en koppelen deze gebundelde feedback terug aan de bevoegde instanties en beleidsmakers.

Zo kunnen we aan private investeerders het vertrouwen bieden om te investeren in kritische langetermijninfrastructuur.

Fiberklaar beveelt aan ...

Vermijd dat bepaalde huishoudens achterblijven in de digitale versnelling.

Fiberklaar vraagt ...

- Fiberklaar vraagt de overheid om consumenten bewust te maken van de meerwaarde die een glasvezelverbinding biedt voor een woning. Het kan de glasvezelaansluiting op een efficiënte en budgetneutrale manier opnemen in haar Gebouwenpas.
- Fiberklaar sluit zich aan bij de vraag van het CIB om meer dwingende regels inzake glasvezelaansluitingen in collectieve woongebouwen (multi-dwelling units of MDUs).

Onze argumenten

We stellen vast dat in de maatschappij weinig urgentie bestaat rond het belang van sneller internet. Een glasvezelverbinding in de woning wordt onterecht gezien als een luxe en niet als een noodzaak.

Het lijkt erop dat de burger zich niet bewust is van hoe onze toekomstige noden rond connectiviteit zullen evolueren. Zo zal de **hoeveelheid** data exploderen door meer thuiswerk en door de toenemende digitalisering (gaming, streaming, virtual reality, AI-toepassingen, enzovoort). Om onze positie als concurrentiële economie met hoge productiviteit te behouden is glasvezel een must.

Maar we worden ook afhankelijker van de **betrouwbaarheid** van onze digitale netwerken, bijvoorbeeld voor zorgtoepassingen. Met een verouderende bevolking worden deze digitale zorgtoepassingen en medische toepassingen een maatschappelijke noodzaak ter ondersteuning van het zorgpersoneel.

Tot slot moeten we vermijden dat mensen achterblijven in de digitale versnelling (digitale kloof).

We zien enkele maatregelen die de overheid kan nemen om het bewustzijn bij de bevolking te verbreden, en om te vermijden dat de uitrol van glasvezel voor bepaalde huishoudens achterblijft.



Gebouwenpas

Regulering kan op een budgetneutrale wijze het bewustzijn rond bepaalde maatschappelijke belangen creëren. Denken we aan de verplichte rapportering over bodem, waterhuishouding, aanwezigheid van asbest en energiezuinigheid van woningen.

De overheid kan het belang van supersnel internet onderstrepen door te verplichten dat verkopers van vastgoed melden of er al dan niet glasvezel in de woning aanwezig is. Dit is een budgetneutrale ingreep, die het belang van glasvezel onderstreept voor elke huiseigenaar.

Glasvezel bij sociale huisvesting

De uitrol van glasvezel moet inclusief gebeuren en moet de digitale kloof kleiner maken. Iedereen heeft recht op supersnel internet, en niemand mag achterblijven in de gigabit-maatschappij.

Binnen ons mandaat en onze ambities wil Fiberklaar iedereen kosteloos van een glasvezelaansluiting voorzien. We streven ernaar om bijvoorbeeld ook via de sociale huisvestingspartners glasvezelaansluitingen te garanderen voor hun woningen en bewoners.

Vandaag hebben we reeds akkoorden met sociale huisvestingpartners die goed zijn voor aansluitingen van bijna 17.000 wooneenheden. Niemand valt uit de boot.

Glasvezel in collectieve woningen

Fiberklaar voert ook een actieve dialoog met vastgoedmakelaars-syndici en sprak al met bijna 500 syndici voor een voorstelling van Fiberklaar en de impact van glasvezel. Daar heeft Fiberklaar vandaag een overeenkomst met meer dan 90 syndici, goed voor meer dan 2.500 gebouwen of bijna 40.000 wooneenheden, om ter plaatse een onderzoek te doen voor de aansluiting van appartementsgebouwen.

Dit is erg belangrijk om een snelle en vlotte uitrol van het glasvezelnetwerk te bevorderen.

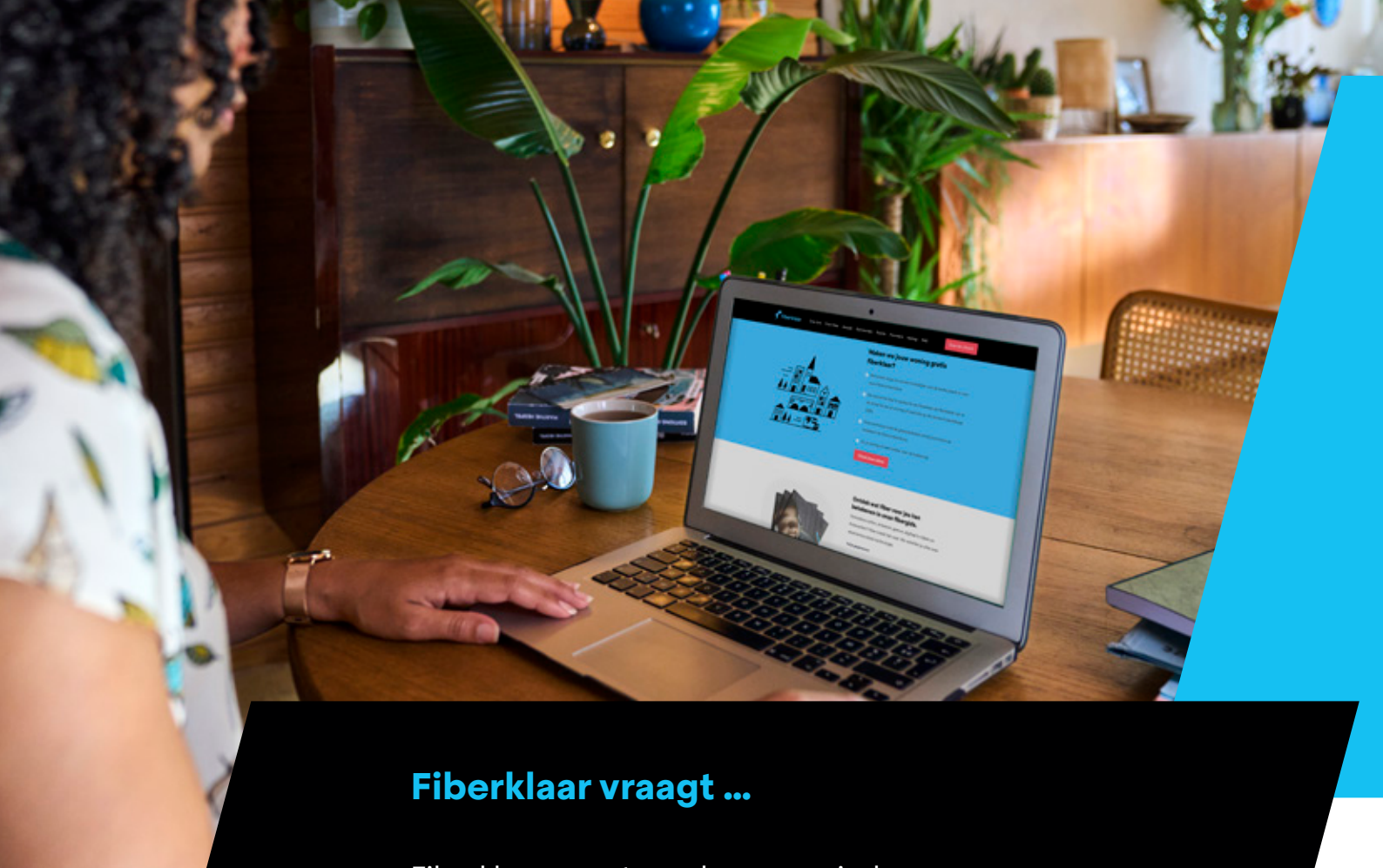
Wanneer de aansluiting met fiber wordt overgelaten aan de bereidheid van de Algemene Vergadering van mede-eigenaars, dreigen collectieve woongebouwen bij de onvermijdelijke uitfasering van koper ofwel achter te blijven, ofwel de uitfasering te blokkeren of te vertragen, wat tot onnodige kosten leidt.

Daarnaast kan congestie van koperaansluitingen in collectieve woongebouwen ook verhinderen dat bewoners zich ten volle kunnen ontplooiën. We denken bijvoorbeeld aan zorgtoepassingen waardoor mensen langer thuis kunnen wonen, maar ook thuiswerk en ondernemerschap.

Daarom werd in Frankrijk beslist om de verplichting op te leggen aan collectieve woongebouwen om koper uit te faseren en glasvezel binnen te trekken. In ons land is ondermeer de CIB Vlaanderen vragende partij om meer dwingende regels rond glasvezelaansluitingen voor collectieve woningen.

Bronnen:

- Confederatie van Immobiliënbereopen Vlaanderen, memorandum



Fiberklaar vraagt ...

Fiberklaar vraagt om de sperperiode voor infrastructuurwerken te doorbreken voor (minstens) het hoofdnetwerk voor glasvezel, “missing links” en cruciale omsluitingen van maatschappelijk belang.

“De sperperiode lijkt een onevenredige maatschappelijke kost te veroorzaken om hinder te voorkomen bij enkelingen.

Onze argumenten

Het glasvezelnetwerk is essentiële infrastructuur dat een belangrijke rol heeft in onze productiviteit, concurrentievermogen en maatschappij.

In de praktijk botsen we echter op hindernissen om dit netwerk uit te rollen. Eén ervan is de zogenaamde “sperperiode”, zoals die in de “Code voor infrastructuur- en nutswerken langs gemeentewegen” is bepaald. 271 Vlaamse gemeenten en steden voerden de code al in (op een totaal van 300).

Fiberklaar begrijpt en onderschrijft het belang om hinder voor burgers door infrastructuurwerken te beperken. Maar een te rigide toepassing van de Code Nutswerken voor de uitrol van het glasvezelnetwerk dreigt voor blinde vlekken in de glasvezelkaart te zorgen.

Fiberklaar beveelt aan ...

Voorkom blinde vlekken in het glasvezelnetwerk door sperperiodes voor openbare werken in te korten of op te heffen voor ontbrekende verbindingen en cruciale omsluitingen.

Doorbreek de sperperiode minstens voor het hoofdnetwerk

Dat geldt vooral voor de uitrol van het hoofdnetwerk. Dit is de “backbone” waarop alle omliggende glasvezelinfrastructuur wordt geënt. Waar de uitrol van het hoofdnetwerk stopt, dreigen (lange) vertragingen voor alle omliggende gemeenten om aangesloten te raken op het glasvezelnetwerk.

Voor het opbreken van trottoir of straat geldt in vele gevallen een sperperiode van vijf jaar. In een digitale context is een vertraging van vijf jaar een eeuwigheid.

De afwezigheid van glasvezel kan een belangrijke rem zetten op economische ontwikkeling voor een regio en op termijn op de aantrekkelijkheid van steden en gemeenten als woonplaats en economische kern.

De sperperiode lijkt voor Fiberklaar daarom een onevenredige maatschappelijke kost te veroorzaken om hinder te voorkomen bij enkelingen. Fiberklaar is van oordeel dat het algemeen belang hier primeert op het individuele belang van de omwonenden. De sperperiode is vandaag voor Fiberklaar één van de meest blokkerende factoren om snelheid te maken voor de uitrol.

Werken voor glasvezel veroorzaken minder hinder

De aanleg van een glasvezelnetwerk is veel minder ingrijpend dan bijvoorbeeld wegenwerken of rioleringswerken. Zo is de sleuf voor glasvezel veel smaller en ondieper (60 cm diep x 30 cm breed) en zijn de werken vaak na een tweetal dagen afgerond.

Vanzelfsprekend is het van belang om aan de getroffen en uit te leggen waarom ondanks de sperperiode toch wordt gekozen om de werken goed te keuren. Het BIPT onderschrijft volledig het belang om sper met het nodige gezond verstand te bekijken. Bovendien is het BIPT van oordeel dat dergelijke uitzondering voor glasvezel niet per se betekent dat andere toepassingen (bijvoorbeeld water) zonder meer zouden kunnen volgen. Die niet-reciprociteit voor synergie is immers het uitgangspunt van het BIPT en is in lijn met de Europese wetgeving. Ook al is dat niet duidelijk omgezet in de Vlaamse wetgeving.

Fiberklaar beveelt aan ...

Zet alle middelen in om snel internet betaalbaar te maken voor alle consumenten en ondernemingen, overal in Vlaanderen.

Onze argumenten

Achterstelling in digitale infrastructuur werkt economische en sociale achterstand in de hand. Het aansluiten van de hele bevolking tot een open glasvezelnetwerk is een maatschappelijk doel.

Een open glasvezelnetwerk moet met andere woorden toegankelijk zijn voor alle huishoudens in Vlaanderen.

Meer concurrentie op dienstenniveau

De breedbandprijzen in België blijven zich boven het EU-gemiddelde situeren. Een open glasvezelnetwerk kan de concurrentie aanwakkeren op dienstenniveau, met mogelijk lagere breedbandprijzen als gevolg.

Het is met name een hefboom voor meer concurrentie onder internetserviceproviders. Kleine internetserviceproviders moeten niet investeren in een eigen FTTH-netwerk, maar kunnen gebruik maken van het open netwerk, zoals dat er vandaag ook is voor DSL en coax. Dat zorgt voor nieuwe telecom-challengers die de competitiviteit bevorderen en dus ook impact hebben op de betaalbaarheid voor de consument.



Fiberklaar vraagt ...

- Fiberklaar vraagt om betrokken te worden in het bereiken van de doelstelling om 95% van de Vlamingen toegang te geven tot supersnel internet, zodat de inzet van extra middelen kan leiden tot een maximaal resultaat.
- Fiberklaar vraagt om prioriteit te maken van betaalbare telecomdiensten om in lijn met de EU-gemiddeldes te komen.



Beleidsaanbevelingen

De uitrol van glasvezel: **operationeel en lokaal**

Fiberklaar beveelt aan ...

Creëer een vlot en coherent vergunningenbeleid om de uitrol van belangrijke infrastructuurwerken te vergemakkelijken.

Onze argumenten

Om een glasvezelnetwerk te mogen uitrollen zijn goedkeuringen/vergunningen nodig voor de werkzaamheden op openbaar domein.

Er bestaat een algemeen wettelijk kader voor het vergunningstraject, maar laat vandaag nog te veel interpretatie toe. In de telecomwet is bijvoorbeeld voorzien dat gemeenten binnen twee maanden een goedkeuringsbeslissing moeten nemen van zodra een dossier volledig is. Indien die goedkeuringsbeslissing niet tijdig wordt genomen, geldt dit automatisch als een goedkeuring. Er is echter nog te veel interpretatie mogelijk over wanneer een dossier 'volledig' is. Dat zou nog duidelijker moeten in de regelgeving.

Ook voor signalisatievergunningen zijn er heel wat interpretaties mogelijk, waardoor zaken nodeloos gecompliceerd kunnen worden. Dit bemoeilijkt veelal de uitrol van glasvezel. Vertraging in die uitrol is echter nefast voor de digitale ontwikkeling van gemeenten. Gebieden zonder glasvezel dreigen minder aantrekkelijk te worden voor bedrijven en bewoners. Bij de werkzaamheden voor glasvezeluitrol moet er dus steeds ook een maatschappelijk belang in acht genomen worden.

Regelgevers

Het BIPT pleit al langer voor een vereenvoudiging van de procedures voor het verlenen van vergunningen. Ook de Europese Commissie herhaalt in het voorstel van de Gigabit Infrastructure Act (2023) dat de zware administratieve vergunningsprocedures in belangrijke mate bijdragen tot de hoge kosten voor de uitrol van een glasvezelnetwerk.

Fiberklaar sluit zich hierbij aan.

De verlening van vergunningen is vandaag te sterk versnipperd. Procedures zijn lang en complex, en er zijn vaak verschillende bestuursniveaus bij betrokken. De vergunningsaanvragen komen ook met zware administratieve formaliteiten. Dit alles vertraagt de uitrol van glasvezelnetwerken.

Overheden op alle niveaus kunnen de aanleg van het fibernetwerk versnellen en vergemakkelijken dankzij coherente procedures, op elkaar afgestemde beslissingstermijnen en een betere administratieve coördinatie bij het verlenen van vergunningen.

Fiberklaar vraagt ...

- Fiberklaar sluit zich aan bij de vraag en eis van het Broadband Competence Office voor een gegroepeerde vergunningsprocedure, zodat de goedkeuring, omgevings- en signalisatievergunning tegelijk kunnen worden aangevraagd en afgeleverd.
- Fiberklaar vraagt dat het wettelijk kader rond de vergunningen minder interpretatie toelaat, zodat er meer duidelijkheid is over vergunningsvoorwaarden.

Connectiviteit van inwoners verzekeren

Vandaag zijn er nog steeds gemeenten die om allerlei redenen geen vergunningen verlenen, de toekenning van vergunningen uitstellen of bijkomende kosten willen aanrekenen.

Het BIPT geeft nochtans terecht aan dat glasvezelnetwerken de Europese connectiviteitsdoelstellingen helpen verwezenlijken. Voor steden en gemeenten is een belangrijke rol weggelegd om de uitrol van dergelijke netwerken te stimuleren. De uitrol van een glasvezelnetwerk verzekert namelijk de connectiviteit van de inwoners van een gemeente of stad voor tientallen jaren.

Het BIPT moedigt steden en gemeenten aan om rekening te houden met de positieve effecten van glasvezel en zich flexibel op te stellen bij het uitvoeren van de administratieve procedures.

Fiberklaar sluit zich aan bij die oproep en stelt zich constructief op om met steden en gemeenten te zoeken naar oplossingen die voor het minst overlast zorgen bij de inwoners.

Concreet vragen we om op gemeenteniveau één loket te creëren waar investeerders in infrastructuur de goedkeuring, omgevings- en signalisatievergunning kunnen aanvragen.



Bronnen:

- Glasvezel en Europa, BIPT: <https://www.glasvezelinfo.be/nl/algemene-informatie/europa-en-glasvezel#doel>
- Aanbevelingen voor steden en gemeenten, BIPT: <https://www.glasvezelinfo.be/nl/vergunningsprocedures/aanbevelingen-voor-steden-en-gemeenten>

Fiberklaar beveelt aan ...

Verhoog de rechtszekerheid door duidelijkere en kortere procedures bij vergunningsbetwistingen om de uitvoering van infrastructuurwerken te versnellen.

Fiberklaar vraagt ...

- Fiberklaar vraagt dat de goedkeuringsprocedure voor vergunningen en de bevoegdheid bij blijvende onenigheid verduidelijkt worden in de regelgeving.
- Fiberklaar vraagt in dat kader een snelle en duidelijke procedure via een onafhankelijke instantie om geschillen rond vergunningen in beroep te behandelen.

Onze argumenten

Een belangrijke uitdaging dient zich aan wanneer je “blijvende onenigheid” hebt met betrekking tot de goedkeuringsbeslissing in de telecomwet. Dit moet ‘bij Koninklijk Besluit geregeld worden’, wat door experts vertaald wordt als door tussenkomst van de ‘bevoegde Vlaamse minister’. Dit is weliswaar slechts een interpretatie. Dit zou in de regelgeving verduidelijkt moeten worden, omdat de interpretatie vandaag ruimte laat om tussen het regionaal en nationaal niveau te blijven zweven.

Bovendien zou het volgens Fiberklaar aangewezen zijn om geen politieke instantie, maar een

onafhankelijke instantie hiervoor aan te duiden.

Op die manier kan ieder potentieel belangenconflict vermeden worden. Er kan hierbij aanknopingspunt gezocht worden bij bijvoorbeeld de onafhankelijke instantie die nog ingesteld moet worden in het kader van het Generiek Informatieplatform Openbaar Domein (GIPOD).

We vragen kortom om de procedure te verduidelijken en te vereenvoudigen, alsook de oprichting van een onafhankelijke instantie met de autoriteit om het gelijk speelveld tussen alle spelers te garanderen.

Fiberklaar beveelt aan ...

Schep een duidelijk wettelijk kader voor lokale belastingen, zodat infrastructuurwerken volgens plan uitgevoerd kunnen worden.

Fiberklaar vraagt ...

- Fiberklaar pleit ervoor om, gezien het maatschappelijke belang van glasvezeluitrol, retributies en lokale taksen te vermijden, zodat Fiberklaar in staat blijft om consumenten kosteloos op het fibernetwerk aan te sluiten.
- Fiberklaar staat achter de telecomwetgeving die het principe van kosteloosheid vooropstelt met betrekking tot het gebruik van het openbaar domein en als retributietaksen worden gevraagd, pleiten we voor een “level playing field”.

Onze argumenten

Volgens de wet hebben netwerkbedrijven zoals Fiberklaar het recht om kosteloos gebruik te maken van het openbaar domein voor de uitrol van een glasvezelnetwerk. (WEOB 21/03/1991):

“... het openbaar domein en de eigendommen te gebruiken om kabels, bovengrondse lijnen en bijbehorende uitrustingen aan te leggen en alle nodige werken hieraan uit te voeren. Tot deze werken behoren die welke nodig zijn voor de instandhouding, de wijziging, de herstelling, de opruiming en de controle op de kabels, bovengrondse lijnen en bijbehorende uitrustingen.”

Diezelfde wet bepaalt ook dat iedere operator kosteloos dit gebruiksrecht kan toepassen. Hoewel de wetgeving duidelijk is, ontstaat er soms discussie over bijkomende taksen en vergoedingen die door lokale overheden worden opgelegd. Deze zetten een financiële rem op initiatieven die de telecominfrastructuur van de toekomst uitrollen.

Fiberklaar ondersteunt de vraag van het Broadband Competence Office, onderdeel van de FOD Economie, voor een harmonisering van de retributietaksen en andere heffingen, zodat er duidelijkheid is over de kosten die alsnog tegenover de aanleg staan.

Die maatregel komt niet alleen de transparantie ten goede, maar biedt meer rechtszekerheid en verbetert het investeringsklimaat voor de aanleg van kritische infrastructuur.

Gezien het maatschappelijke belang van de aanleg van glasvezel, pleiten wij ervoor om retributietaksen en andere heffingen te vermijden. Fiberklaar investeert drie miljard eigen middelen in de uitrol van een open glasvezelnetwerk. We sluiten gratis en zonder aankoopverplichting burgers aan op dit netwerk. Elke taks of retributie vertraagt dit werk, bemoeilijkt het of maakt het in sommige gevallen onmogelijk.

1 Gbps (gigabit per seconde)

Gbps is de maateenheid voor datasnelheid en verwijst naar de snelheid waarmee gegevens kunnen worden verzonden of ontvangen via een netwerk. 1 Gbps is gelijk aan 1000 Mbps (megabits per seconde).

ARCEP

L'Autorité de Régulation des Communications Électroniques et des Postes (ARCEP) is de Franse regulerende instantie voor elektronische communicatie en postdiensten. Ze zijn de Franse tegenhanger van het BIPT (zie verder).

athumi

Het Vlaams Datanutsbedrijf is als innovatie gegroeid in de schoot van Digitaal Vlaanderen en op 4 mei 2023 officieel van start gegaan onder de naam athumi. Het heeft de wettelijke opdracht om persoonsgegevens en gevoelige bedrijfsdata slim en veilig te verwerken. En zorgt voor volledige controle en transparantie voor wie data via de diensten van athumi en haar partners deelt.

Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie (BIPT)

Het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie (BIPT) is de onafhankelijke autoriteit in België die toezicht houdt op de markt voor elektronische communicatie en postdiensten. Het BIPT bevordert concurrentie en beschermt de belangen van consumenten.

Belgische Mededingingsautoriteit (BMA)

De Belgische Mededingingsautoriteit (BMA) is de onafhankelijke toezichthoudende instantie in België. De BMA is verantwoordelijk voor het waarborgen van concurrentie in verschillende sectoren, waaronder telecommunicatie. Ze handhaaft regels en voorschriften om een eerlijke en competitieve markt te bevorderen.

Broadband Competence Office

Het Broadband Competence Office (BCO) is een initiatief dat gericht is op het bevorderen en coördineren van breedbanddiensten en infrastructuurprojecten. Het BCO ondersteunt de ontwikkeling en implementatie van breedbandnetwerken om ervoor te zorgen dat breedbandtoegang beschikbaar is voor alle burgers.

Code voor infrastructuur- en nutswerken langs gemeentewegen

Deze code omvat de regelgeving in België die betrekking heeft op infrastructuur- en nutsvoorzieningen langs gemeentewegen. Het doel van deze code is om de coördinatie en efficiënte organisatie van werkzaamheden te waarborgen. Hierdoor kan men de hinder voor weggebruikers minimaliseren en de kwaliteit van de infrastructuur waarborgen.

Coaxnetwerk

Een coaxnetwerk is de netwerkarchitectuur die gebruikmaakt van coaxiale kabels. Deze kabels bestaan uit een centrale geleider, een afscherming en een isolatielaag. Ze worden gebruikt om signalen voor breedbanddiensten, zoals televisie en internet, te verzenden en ontvangen.

Copper phase out

“Copper phase out” verwijst naar het geleidelijk uitfasen of vervangen van kopernetwerken door glasvezel. Deze overgang wordt gedaan om verbeterde en stabielere breedbandsnelheden te bieden.

EQT

EQT is een wereldwijde investeringsmaatschappij die gespecialiseerd is in private equity en infrastructuurinvesteringen. Het van oorsprong Zweedse bedrijf richt zich op het ondersteunen en ontwikkelen van bedrijven in verschillende sectoren en regio's wereldwijd.

Exabyte

Een exabyte is de eenheid van digitale informatie die overeenkomt met 1 biljoen bytes. Het wordt vaak gebruikt om grote hoeveelheden gegevensopslag of -overdracht aan te duiden. Een exabyte staat gelijk aan een miljard gigabyte.

Fiber

Fiber is de Engelse naam voor glasvezel en verwijst naar een glasvezelkabel, een dunne vezel gemaakt van glas of kunststof die wordt gebruikt voor de overdracht van gegevens via lichtsignalen.

FTTH Council Europe

FTTH Council Europe is een organisatie die zich inzet voor de bevordering van glasvezelverbindingen tot in de woning (FTTH) in Europa. Het biedt een platform voor het delen van kennis en ervaring tussen belanghebbenden en pleit voor beleidsmaatregelen die de adoptie van FTTH bevorderen.

Generiek Informatieplatform Openbaar Domein (GIPOD)

Generiek Informatieplatform Openbaar Domein (GIPOD) is een digitaal platform in België dat fungeert als een centraal informatiesysteem voor het beheer van infrastructuurwerkzaamheden in het openbaar domein. Het platform maakt het mogelijk om geplande en lopende werken te coördineren en informatie te delen tussen verschillende stakeholders.

Glasvezel

Glasvezel is een transmissiemedium dat bestaat uit dunne vezels van glas of kunststof. Deze vezels kunnen signalen verzenden met behulp van lichtpulsjes over lange afstanden met hoge snelheid en capaciteit.

Index voor digitale economie en samenleving (DESI)

De index voor digitale economie en samenleving (DESI) is een index van de Europese Commissie die de digitale prestaties van EU-landen meet op basis van verschillende indicatoren, zoals connectiviteit, digitale vaardigheden, gebruik van internetdiensten en integratie van digitale technologieën in de samenleving en economie.

Internet service providers (ISP)

Bedrijven die internettoegangsdiensten aanbieden aan particulieren, bedrijven en andere organisaties. Ze leveren enkel diensten en apparatuur zoals een modem of decoder.

Kopernetwerk

Een kopernetwerk is de netwerkarchitectuur die gebruikmaakt van koperen kabels om signalen voor breedbanddiensten, zoals telefonie en internet, te verzenden en ontvangen.

Reciprociteit

Reciprociteit voor synergie verwijst naar een principe waarbij samenwerkende partijen gelijkwaardige voordelen of voordelen van gelijke waarde delen als gevolg van hun synergetische samenwerking. Het houdt in dat elke betrokken partij een eerlijke en evenredige bijdrage levert aan de samenwerking en profiteert van de resulterende voordelen op een wederkerige basis. Reciprociteit voor synergie is gebaseerd op het idee van wederkerigheid en evenwicht in het delen van inspanningen, middelen of resultaten om een gezamenlijk doel te bereiken.

Ookla

Ookla is een bedrijf op het gebied van internet- en mobiele netwerktesten. Ze bieden de bekende Speedtest-applicatie aan waarmee gebruikers de snelheid en prestaties van hun internetverbinding kunnen meten.

Passief netwerk voor glasvezel

Een passief netwerk voor glasvezel is een glasvezelnetwerk dat alleen de fysieke infrastructuur omvat, zoals kabels en aansluitpunten, zonder actieve elektronische componenten. Het passieve netwerk verzorgt de transmissie van lichtsignalen, terwijl de actieve apparatuur zich in het netwerkcentrum bevindt.

Retributies

Retributies zijn kosten of tarieven die door een overheidsinstantie worden opgelegd voor het gebruik van bepaalde diensten of het uitvoeren van specifieke activiteiten.

Wholesale-aanbiedingen

Wholesale-aanbiedingen verwijzen naar de diensten en tarieven die netwerkexploitanten aanbieden aan internet service providers (ISP's) of andere tussenpersonen. Ze omvatten de verkoop van breedbandtoegangsdiensten op groothandelsniveau, waarbij ISP's de mogelijkheid krijgen om deze diensten aan eindgebruikers of consumenten aan te bieden. Wholesale-aanbiedingen omvatten meestal ook verschillende pakketten met betrekking tot bandbreedte, snelheid, servicekwaliteit en andere technische specificaties die ISP's nodig hebben om breedbandinternet aan hun klanten te leveren.

Heb je nog vragen na het lezen van dit memorandum? We geven graag meer toelichting bij onze suggesties.
Je kan ons contacteren via:

Jo Van Gorp, CEO

jo.vangorp@fiberklaar.be

+32 499 79 97 99

Karen Van De Woestyne, Head of Business Development

karen.vandewoestyne@fiberklaar.be

+32 486 24 17 19

Frederik Vantyghem, Corporate Communication Specialist

frederik.vantyghem@fiberklaar.be

+32 473 72 71 65



Verantwoordelijke uitgever

Jo Van Gorp,
Raymonde de Larochelaan 13 B 2 03,
9051 Gent

www.fiberklaar.be

